

Samfunns- og næringsanalysen for Svalbard. 2012 Næringskomitéens kommentarer

Mars 2013

Næringskomitéen

Mandat

Næringskomitéen ble opprettet i lokalstyret 14.02.2012, og skal bidra til å sette fokus på utviklingen av og tilretteleggingen for næringslivet i Longyearbyen. I dette ligger at komitéen også skal ha fokus på rammebetingelsene for næringslivet.

Komitéen skal ha en pådriverrolle, og slik sørge for tett og god kontakt mellom næringslivet i Longyearbyen og Longyearbyen lokalstyre.

Medlemmer

Hvert parti/liste i lokalstyret har et fast medlem med varamedlem i næringskomitéen. I tillegg er lokalstyreleder medlem. I 2012 besto komitéen av følgende medlemmer og varamedlemmer:

Leder:	Christin Kristoffersen, AP
Nestleder:	Roger Eriksen, H
Medlemmer:	Steve Daldorff Torgersen, AP; Lene Villumsen, TF; Jørn Dybdahl, KL
Varamedlemmer:	Jørn K. Hansen, AP; Morten Helliksen, H; Anne Line Pedersen, TF, Jens Abild, KL.

Arbeidsoppgaver

Eksempler på saker som behandles i næringskomitéen, med innstilling til lokalstyret:

- Høringsuttalelser i saker som berører næringslivet, som for eks skattesaker og endringer av andre rammebetingelser.
- Egne utredninger om rammebetingelser som berører næringslivet.
- Revidering av retningslinjene for næringsfondet.
- Utarbeidelse av aktivitetsplan for samhandling med næringslivet, med for eksempel månedlige møter, åpne møter, temamøter m.m.

Næringskomitéen er også ansvarlig for Longyearbyen lokalstyres samarbeid med det lokale næringslivet, blant annet i forbindelse med utarbeidelsen av strategisk næringsanalyse for Svalbard. Dessuten har næringskomitéen ansvaret for å utarbeide og publisere et sammendrag av den årlige Samfunns- og næringsanalysen, med eventuelle kommentarer.

Innhold

NÆRINGSKOMITÉEN	1
SAMFUNNS- OG NÆRINGSANALYSEN FOR SVALBARD 2012	3
NÆRINGSAKTIVITET	3
<i>Aktivitetsutviklingen i Longyearbyen</i>	5
SAMMENHENGER I SVALBARD-ØKONOMIEN	5
<i>Bergverk</i>	6
<i>FoU og studenter</i>	7
<i>Offentlig sektor</i>	7
<i>Reiseliv</i>	8
<i>Oversjøisk cruisetrafikk</i>	10
<i>Annen virksomhet</i>	11
<i>Pendling</i>	11
<i>Framskrivning av næringsaktiviteten</i>	12
<i>Sysselsettingen</i>	12
<i>Samlet sysselsettingsutvikling framover</i>	14
FAMILIESAMFUNNET I LONGYEARBYEN	14
<i>Befolkningsutviklingen</i>	14
<i>Flernasjonalitet</i>	14
<i>Befolkningsstruktur</i>	15
<i>Stor turnover</i>	16
<i>Framskrivning av befolkningstall</i>	17
RAMMEBETINGELSER	18
<i>Normalisering</i>	18
<i>Familiesamfunn – ikke livsløpssamfunn</i>	18
<i>Normalisering av lover og regler</i>	19
<i>Alternativ næringsvirksomhet</i>	19

Samfunns- og næringsanalysen for Svalbard 2012

Samfunns- og næringsanalysen gjennomføres årlig og gir en omfattende beskrivelse av utviklingen i Longyearbyen fra begynnelsen av 1990-tallet og frem til i dag. Denne tilnærmet kontinuerlige overvåkingen av samfunnsutviklingen i en brytningstid, har vært en viktig del av den planlagte og samfunnsstyrte omstillingen Svalbard og Longyearbyen har gjennomgått i perioden. Analysen tar også for seg utviklingen i Svea og Ny-Ålesund. I tillegg utarbeides prognoser for utviklingen fremover. Hovedanalysen, utarbeidet av NIBR, finnes på vår hjemmeside, under publikasjoner, Samfunns- og næringsanalysen. Analysen er finansiert som et spleiselag, der Store Norske Spitsbergen Grubekompani as, Sparebank 1 Nord-Norge, avd. Svalbard, Nærings- og handelsdepartementet, Justis- og politidepartementet, i tillegg til Longyearbyen lokalstyre, har vært bidragsytere.

Næringstallene i dette dokumentet er hentet fra NIBR's hovedanalyse, og omfatter næringstall for driftsåret 2011. Der vi har tall for 2012 er disse benyttet. I tillegg har næringskomitéen kommet med egne vurderinger og kommentarer.

Næringsaktivitet

Fra begynnelsen av 1990-tallet og fram til 2007 har aktiviteten vært jevnt stigende, med tre klare vekstperioder. Fra 2008 til 2010 hadde vi imidlertid et trendbrudd i utviklingen med redusert aktivitet. Totalt gikk den ned med 265 årsverk. Fra 2010 til 2011 har vi igjen en økning. Da steg antall årsverk med 142.

Sysselsettingsutviklingen på 1990- og 2000-tallet har gått i bølger som vist i figur 1. Trenden er likevel sterk vekst i samlet sysselsetting, sterkest i 1997, 2001 og 2007. Den første bølgen, fra 1992 til 1996, skyldtes blant annet en sterk vekst i reiselivsbransjen og i privat sektor for øvrig. Samtidig var det en nedgang i aktiviteten i gruveselskapet. Nedgangen i gruveselskapet fortsatte i 1997-1998, men ikke nok til at sysselsettingen ble redusert for Svalbard som helhet. I den andre bølgen (fra 1999 til 2001) fikk økonomien på Svalbard fortsatte vekstimpulser fra reiselivet. Samtidig snudde den negative trenden i kullselskapet, som fikk et oppsving fra 1998 til 1999, og påfølgende sterk vekst fra 2001. Oppsvinget i kullselskapet skyldes blant annet at man begynte utvinning i Svea. På samme tid (1999/2000) ble transportavdelingen utskilt fra Store Norske sin kjerneaktivitet og overtatt av LNS Spitsbergen, noe som også bidro til vekst innen bygg- og anleggssektoren. Samlet vokste sysselsettingen med nesten 25 prosent under denne perioden.

Mellom 2001 og 2003 holdt den samlede aktiviteten seg stabil som følge av sterk vekst i bygge- og anleggsvirksomheten, mens aktiviteten innen reiseliv falt markert. Gjennom den tredje vekstbølgen preges utviklingen igjen av kulldriften. Svea Nord ble etter vedtak i Stortinget, satt i ordinær drift i 2001. I vedtaket ble det også stilt krav om bedriftsøkonomisk lønnsomhet i produksjonen og produksjonstaket ble opphevet (St.prp. nr. 2 (2001-2002)). Årsproduksjonen steg fra om lag 400 000 tonn i 1999 til 1,8 millioner tonn i 2001. Dette førte på ny til bemanningsøkning og større investeringer og den rekordartede produksjonsveksten økte til et uttak på mer enn fire millioner tonn kull i 2007. Råvareprisen på kull ble i samme periode mangedoblet, noe som virket inn på produksjonstakt så vel som på omsetning og lønnsomhet. Aktivitetsnivået nådde sitt toppunkt med nær 500 utførte årsverk i 2007, mens det økonomiske resultatet var på sitt desidert høyeste i 2008. Med en råvarepris på nær 200 dollar omsatte Store Norske maksimalt ut ifra lager, produksjons- og utskipingskapasitet og oppnådde et resultat før skatt på mer enn én milliard kroner. Det var åtte ganger

høyere enn året før. Siden 2007 har produksjonstakten i Store Norske gått ned, delvis som følge av redusert råvareterspørsel og fallende kullpris, men også som følge av at den drivverdige forekomsten i Svea Nord snart er hentet ut. I 2011 godkjente Stortinget søknad om utvidelse av Svea Nord aktivitetsområde til å inkludere nye funn i Lunckefjell. Dette økte sysselsettingen med nær 10% og etablering av ny gruve sikrer videre produksjon til ca 2019.

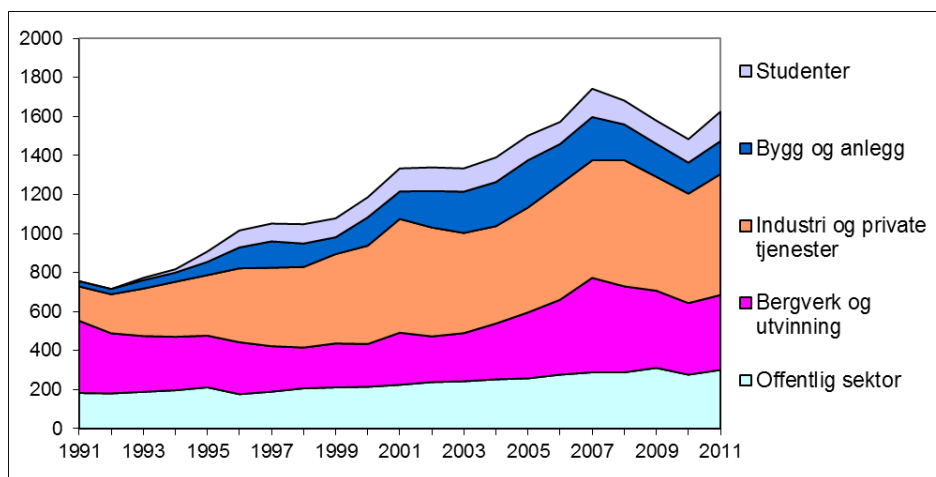
Selv om kulldriften er kjerneaktivitet og drivkraft i den lokale økonomien, er det opplagt at Longyearbyen har fått et vesentlig mer variert næringsliv de siste 20 årene. Aktivitetsutviklingen innen de øvrige næringene er imidlertid fortsatt nært knyttet opp mot utviklingen i Store Norske og forholdet illustreres ved at aktiviteten i utvalgte næringer, særlig industri, bygg og anlegg, samt hotell og restaurant, følger sammenfallende sysselsettingsutvikling.

Aktiviteten har vokst med 400 årsverk (30 %) mellom 2001 og 2007. Fra 2008 endret trenden seg til negativ sysselsettingsutvikling med en nedgang på 60 årsverk i 2008, 100 årsverk i 2009 og 97 årsverk i 2010. Kun to ganger tidligere (i 1992 og i 2003) har det vært registrert nedgang i sysselsettingen, men da i ubetydelig grad. Mye av denne aktivitetsnedgangen fant sted innen bygge- og anleggsnæringen og i reiselivet.

I 2011 er det igjen vekst i aktiviteten. Totalt er økningen på rundt 10 % (140 årsverk) inklusive studentårsverkene. Fra 2010 til 2011 er det vekst i alle næringsgrupper, unntatt «andre sosiale og personlige tjenester», som har en liten reduksjon på 5 årsverk. Veksten forklares først og fremst med økt aktivitet innen hotell/restaurant og med flere studenter. Økningen innen disse to gruppene er på henholdsvis 39 og 31 årsverk. Kullselskapet øker også aktiviteten med 17 årsverk.

I 2011 ble det utført i alt 1625 årsverk i Longyearbyen og Svea, inklusive studentårsverkene. Fra 1991 til 2011 har antall årsverk økt med 718, eller 95 %. Tas studentårsverkene med, er veksten på hele 115%.

Figur 1: Årsverk utført i Longyearbyen og Svea, fordelt på virksomhetskategorier. 1991 – 2011

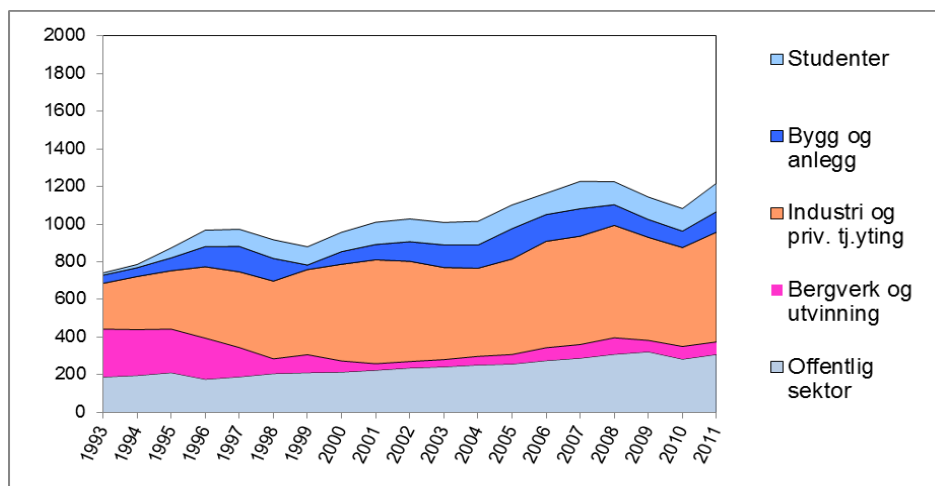
Kilde: Spørreundersøkelsene med mer.

Longyearbyen, som er administrativt senter og kommunikasjonsmessig knutepunkt på Svalbard, har altså utviklet seg fra å være et samfunn basert på kullvirksomhet, til å være et samfunn med et variert næringsliv der reiseliv og forsknings- og utviklingsvirksomhet (FoU), sammen med kulldrift, utgjør grunnpilarene.

Nå ser det ut til at samfunnet er på vei inn i en ny omstillingstid med redusert aktivitet i gruvedriften og de negative impulser det gir for utviklingen i Longyearbyen for øvrig. Selv om Longyearbyen-samfunnet nå synes mer robust enn det var på 1990-tallet, vil den kommende utviklingen trolig by på en rekke nye utfordringer, både for næringslivet, for lokalstyrets planlegging og sentrale myndigheters styring.

Aktivitetsutviklingen i Longyearbyen

Figur 2: Årsverk utført i Longyearbyen, fordelt på virksomhetskategorier. 1993–2011.

Kilde: spørreundersøkelsene mm

Figur 2 viser utviklingen kun for Longyearbyen. Av totalaktiviteten i Longyearbyen og Svea på 1625 årsverk, ble det i 2011 utført 1218 årsverk i selve Longyearbyen. Nedgangen vi ser i Longyearbyen i 2009 og 2010 var på 140 årsverk. Fra 2010 til 2011 får vi så igjen en økning på 135 årsverk. Hoveddelen av denne økningen kommer innen hotell/restaurant (40 årsverk), bygg og anlegg (22 årsverk), undervisning (21 årsverk) og studenter (31 årsverk).

Den generelle sysselsettings- og befolkningsveksten de siste årene innebærer utfordringer for lokalsamfunnet, blant annet behov for økt vann- og strømproduksjon, og energiverket nærmer seg kapasitetsgrensen for elektrisitetsproduksjonen.

Sammenhenger i Svalbard-økonomien

For å analysere samfunns- og næringsutviklingen på Svalbard er økonomien "delt" i to:

1. Basisvirksomhet.
2. Avledet virksomhet.

Basisaktiviteten har fem hovedkategorier: "offentlig forvaltning og service"¹, "bergverk og petroleumsvirksomhet", "romrelatert virksomhet, forskning og

¹ Offentlig virksomhet er delt i en statlig og en lokal del (LL).

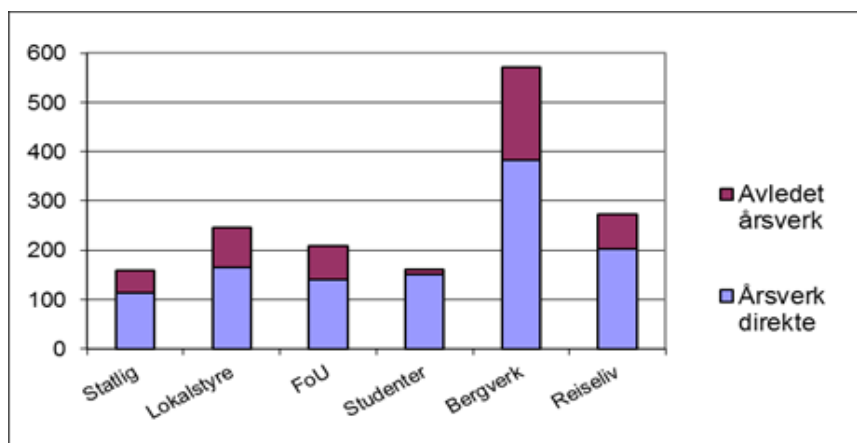
undervisning”(kalt FoU), ”reiseliv” og ”studenter”. Oversikten over hvilke bedrifter som inngår i basisaktivitetene finnes i hovedanalysen.

Avledet virksomhet defineres som alt øvrig næringsliv.

For driftsåret 2011 sto basisvirksomheten for 70% av den samlede sysselsettingen på Svalbard. Dett er en økning fra knapt 60% siden 2000. Dette betyr samtidig at andelen årsverk innen avledet virksomhet har falt fra 40% til 30% siden 2000.

Nedenstående graf viser direkte årsverk i basisnæringene med avledet aktivitet.

Figur 3: Årsverk utført i Longyearbyen og Svea, fordelt på basis og avledet virksomhet. 2011.

Kilde: spørreundersøkelsene mm

Bergverk

Store Norske har holdt høy aktivitet gjennom hele 2000-tallet. Ifølge planene skal årlig utvinning og produksjon fremover være mellom 1,5 og 2 millioner tonn. Perspektivene for videre kulldrift ut over Lunckefjell er foreløpig usikre, og selskapet arbeider langsiktig med å utvikle nye forretningsområder for å sikre framtidig tilstedeværende på Svalbard.

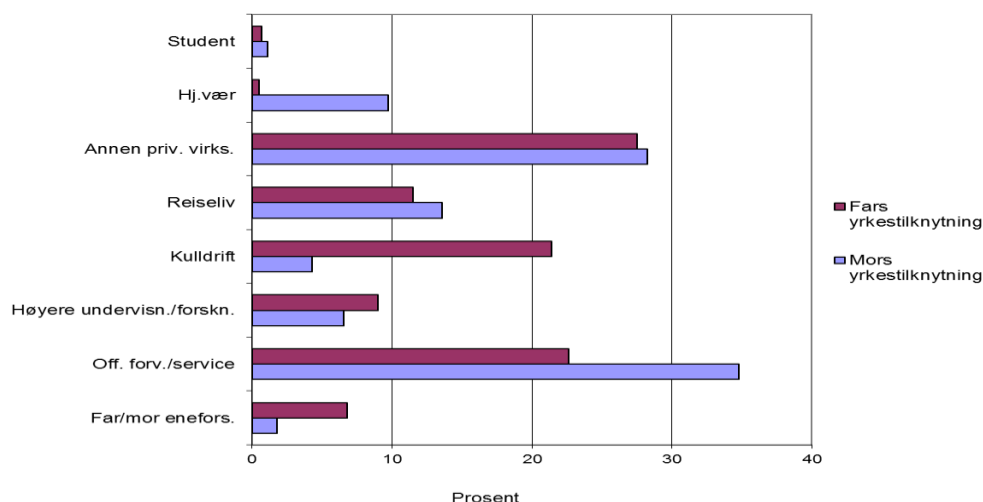
Fram mot 2014 forventer Store Norske at bemanningen i Svea Nord vil være stabil på om lag 300 årsverk. Fra 2015 planlegges en reduksjon på ca 30 %. I tillegg forventes innleide tjenester, som i dag utgjør ca 123 årsverk, redusert til 96 allerede fra 2014.

Kulldriften står fortsatt i en særstilling på Svalbard. I 2011 ble det utført 384 årsverk i Store Norske. Dette utgjør en tredjedel av den direkte sysselsettingen og selskapet har også en dominerende posisjon i forhold til avledet virksomhet.

I løpet av 2011 har Store Norske kjøpt varer og tjenester lokalt for 378 millioner kroner. I tillegg bidrar Store Norske med ytterligere 187 årsverk gjennom kjøp av varer og tjenester i lokale butikker, lokale entreprenører, lønnsutbetalinger osv. Totalt bidro dermed Store Norskes aktivitet med 571 årsverk i 2011. Dette utgjør rundt 35% av utførte årsverk i Longyearbyen og Svea.

Som vi ser av figur 4 hadde rundt 25% av barnehage- og skoleunger en far eller mor som jobbet i gruveselskapet. Faller kulldriften bort, vil det etter næringskomitéens vurdering kunne føre til at nærmere 40% av årsverkene i Longyearbyen forsvinner nesten over natten.

Figur 4 Barn/ungdom 0-18 år, fordelt etter fars og mors yrkestilknytning. Prosent. 2010.

Kilde: LL.

FoU og studenter

Betydningen av forskning og høyere undervisning på Svalbard har økt de seinere årene. UNIS er den største bedriften i denne sektoren, men også innenfor avansert (romrelatert) virksomhet og annen forskning er det en rekke virksomheter.

FoU (det vil si romrelatert virksomhet, forskning og høyere undervisning) har vokst hvert år siden universitetssenteret (UNIS) ble etablert i 1993. Året med størst aktivitet har fram til nå vært 2009, da det ble utført 153 direkte årsverk innen sektoren. Fra 2009 til 2010 var det en nedgang på 22 %, til 119 utførte årsverk i 2010. Deretter fikk vi en økning på 19% til 2011, da det ble utført 141 direkte årsverk. I tillegg kommer studentene med i alt 151 årsverk² i 2011. Antallet utførte studentårsverk har ligget mellom 103 - 151 på hele 2000-tallet.

FoU sektoren kjøpte varer og tjenester lokalt for 96 millioner kroner i 2011 (en nedgang på 7 millioner fra 2010). Dette sammen med lønnsutbetalinger gjør at FoU-sektoren i tillegg til 141 direkte årsverk, bidro med 68 årsverk innenfor avledet virksomhet. I tillegg bidro studentenes lokale kjøp med 9 årsverk i avledet virksomhet i 2011. Totalt bidro dermed FoU-sektoren og studentene med 369 årsverk.

Offentlig sektor

Aktiviteten innen offentlig sektor har vært relativt stabil siden 1991, dersom økningen ved UNIS holdes utenfor. I perioden 2000 til 2011 har antall årsverk i offentlig sektor økt med 75 (37%). Øvrige næringer, både basis og avledet, har i samme periode også økt med 37%. I samme periode har befolkningen økt med 550 personer (35%).

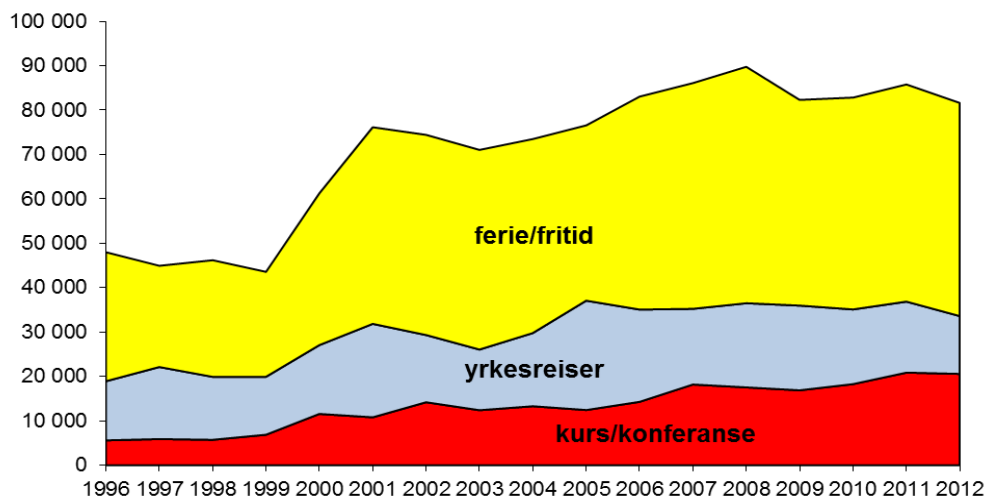
I analysen er offentlig sektor delt i "statlig sektor" og "lokalstyret". I 2011 ble det samlet utført 279 årsverk innen offentlig sektor. Av disse ble 113 årsverk utført innen statlig sektor, og 166 innen lokalstyret. Fra 2010 til 2011 økte statlig offentlig sektor med ett årsverk, mens lokal offentlig sektor (LL) økte med 7 årsverk. Statlig

² 1 studentårsverk tilsvarer 60 studiepoeng.

sektor brukte 52 millioner til kjøp av varer og tjenester lokalt og lokalstyret 106 millioner. Legges lønnsutbetalingene til bidrar offentlig sektor med 125 årsverk i avledet virksomhet. Totalt bidrar denne sektoren med 403 årsverk.

Reiseliv

Figur 5 Gjestedøgn ved hoteller/pensjonater i Longyearbyen, etter reiselivssegment. 1996 – 2012

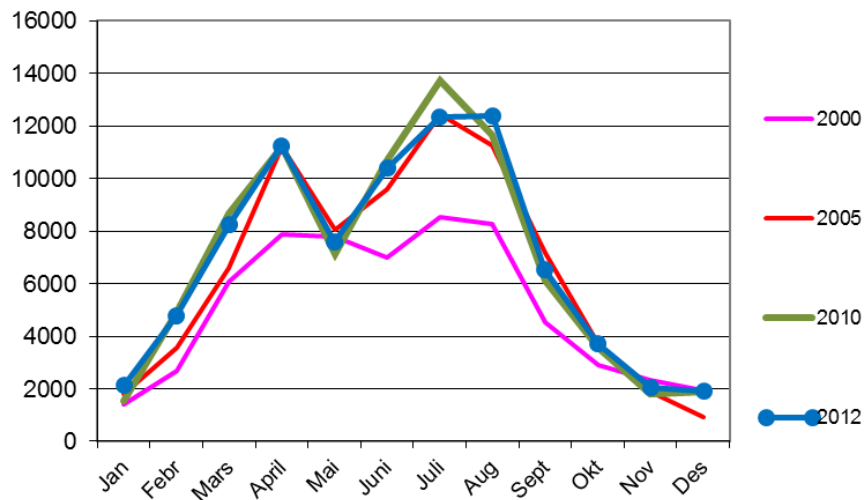
Kilde: Svalbard Reiseliv

Reiselivet har vært et viktig satsingsområde på Svalbard siden 1990-tallet. For å beregne betydningen av reiselivet er utgangspunktet at tilreisende legger igjen penger i en rekke virksomheter. Dette gjelder reiselivsoperatører, hoteller, serveringssteder og andre operatører som normalt regnes til reiselivet, og også handelsnæringa, servicebedrifter, offentlige virksomheter mv. I forbindelse med undersøkelsen ber vi derfor alle bedriftene om å beregne hvor stor andel av omsetningen som er rettet mot tilreisende. Summen av dette utgjør reiselivsomsetningen.

I 2011 ble det registrert 85.785 gjestedøgn i Longyearbyen, se figur 7. Dette er en oppgang på rundt 4% fra 2010. Med unntak av kategorien yrkesreiser, som har holdt seg stabil fra 2008, har vi likevel sett en nedgang innenfor kurs/konferanse og ferie/fritid.

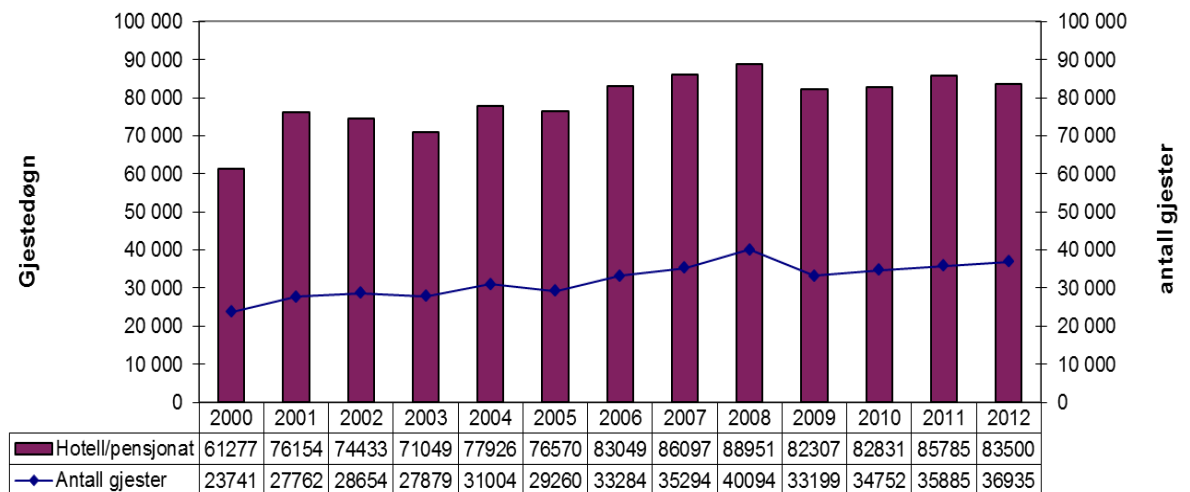
For 2012 er det registrert 83.500 gjestedøgn i Longyearbyen. En nedgang på 2,7% fra 2011. Størst nedgang har segmentet yrkesreiser (4%), mens ferie/fritid og kurs/konferanse har tilnærmet samme antall gjestedøgn i 2012 som i 2011. Hver gjest hadde et snittopphold på 2,3 døgn. I underkant av 37.000 turister bodde på hotell i Longyearbyen i 2012. Dette er en økning på rundt 1000 turister fra 2011. I tillegg kommer de oversjøiske cruiseturistene, og turistene på ekspedisjonscruisene dersom de ikke overnatter i Longyearbyen.

Figur 6 Månedlige gjestedøgn ved hoteller og pensjonater i Longyearbyen. 2000, 2005, 2010¹⁾ og 2012.

1) April/mai 2010: Askesky fra Island
Kilde: Svalbard Reiseliv

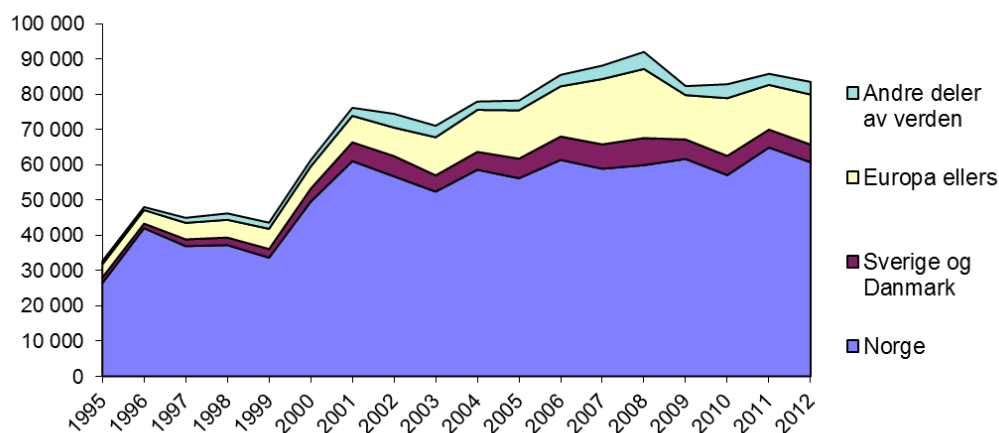
Figur 7 Gjestedøgn og antall gjester ved hoteller og pensjonat i Longyearbyen. Per år. 2000 - 2012.

Kilde: Svalbard Reiseliv

Overnattingskapasiteten i reiselivet er sprenget i høysesong, mens det er betydelig ledig kapasitet i lavsesong. Reiselivsnæringen ønsker å spre besøkene mer utover kalenderåret, men det er utfordrende å få til. Høyaktivitetstider er april og juli/ august. Resten av årets har potensiale for videre vekst. Totalt hadde hotell/pensjonater i Longyearbyen et belegg på rundt 41%, både i 2011 og i 2012.

Figur 8 Gjestedøgn etter den tilreisendes nasjonalitet. 1995 - 2012

Kilde: Svalbard Reiseliv

73% av de besøkende i 2012 var nordmenn. Antall utlendinger har imidlertid også økt over tid, men andelen er fortsatt relativt lav. I 2009 var det i første rekke tilreisende fra Europa som sto for den største andelen utenlandske tilreisende.

Utviklingen i reiselivet preges av svingninger, sesongvariasjonene er store, og bruken av deltids- og midlertidige engasjementer er høy. Selv om næringen har utviklet seg mye siden oppstarten, er ikke sysselsettingen vesentlig høyere enn for ti år siden. Antallet direkte årsverk økte med 15% fra 2010 til 2011, det vil si fra 176 årsverk i 2010 til 202 i 2011. I tillegg har reiselivet kjøpt varer og tjenester lokalt for 93 millioner kroner i løpet av 2011. Dette er en økning på 5 millioner fra 2010. Legges lønnsutbetalingene til bidrar reiselivet med 71 årsverk i avledet virksomhet. Totalt bidro reiselivet dermed med 273 årsverk i 2011.

Selv etter økningen i antall gjestedøgn i 2012, ligger vi under 2008-nivået da det ble registrert i overkant av 40.000 gjestedøgn i Longyearbyen.

Næringskomitéen ser at finanskrisen truer horisonten for reiselivsnæringen og at næringen er sårbar for force majeure. Likevel er komitéen optimistisk da det er sterk samhandling innenfor sektoren lokalt samtidig som det nå utvikles en Masterplan for Svalbard. I tillegg ser næringskomitéen at det jobbes godt med å utvikle bærekraftig turisme relatert til de strenge miljøkravene i Arktis. Dette er viktig for næringens fremtid.

Oversjøisk cruisetrafikk

Som det framgår av tabell 1 er antall oversjøiske cruiseanløp økt fra 37 anløp i 2011 til 49 anløp i 2012. Samtidig er antall cruisepassasjerer økt fra 22.000 til 38.000. Fra 2008 er antall oversjøiske cruisepassasjerer økt med 16.000 passasjerer, en økning på 71%.

Tabell 1 Oversikt over antall anløp og antall passasjerer, relatert til reiselivet. Longyearbyen. 2008 – 2012.

	2008 ¹⁾	2009	2010	2011	2012
Antall anløp (reiseliv)					
Cruisebåter, oversjøiske	49	50	52	37	49
Turistbåter (ekspedisjonscruise)	177	146	126	118	190
Dagsturbåter (lokalbåter)	250	292	258	245	251
Lystbåter	74	86	130	118	68
Sum antall anløp (reiseliv)	550	574	566	518	558
Passasjerer (reiseliv)					
Dagsturbåter	8 823	9 407	8 578	8 837	8 124
Turistbåter (ekspedisjonscruise)	7 342	7 559	6 470	7 272	8 622
Cruisebåter	22 404	24 432	25 075	22 937	38 345
Sum antall passasjerer (reiseliv)	38 569	41 398	40 123	39 046	55 091

1) Egne tall for dagsturbåter først fra 2008. Fra 2008 er del 1 (21 meter) av ny flytekai (totalt 42 m) tatt i bruk.

2) Kilde: Longyearbyen lokalstyre

Fra 2007 er det innført begrenset forbud mot bruk av tungolje på Svalbard. Forbudet er foreslått utvidet fra 2015, til å gjelde størstedelen av Svalbards territorialfarvann. Oversjøiske cruisebåter anvender hovedsakelig tungolje som drivstoff i dag. Det gjenstår å se hvordan et slikt utvidet forbud vil påvirke aktiviteten i og rundt Svalbard.

I 2010 besøkte rundt 25.000 oversjøiske cruiseturister Svalbard. En spørreundersøkelse i 2010 blant 39 bedrifter i Longyearbyen, inkludert Kings Bay i Ny-Ålesund, viste at drøyt 21 millioner kroner (18,6 i Longyearbyen og 2,5 i Ny-Ålesund) av omsetningen var relatert til denne trafikken. I henhold til NIBRs beregninger skaper dette en omsetning på 26,4 millioner kroner i Longyearbyen og 28,9 millioner inkludert Ny-Ålesund. Dette gir en omsetning på 1.150 kroner per tilreisende.

I 2012 besøkt 38.000 oversjøiske cruisepassasjerer Svalbard.

Annen virksomhet

Når det gjelder *annen virksomhet* omfatter dette all avledet virksomhet, det vil si blant annet butikker, entreprenører, og håndverkere. Innen annen virksomhet ble det i 2011 utført totalt 469 årsverk. Dette er en økning på nærmere 9% fra 2010.

Pendling

Pendling til fastlandet omfatter i all hovedsak de som går i 14-dagers skiftordning, og mange av disse har Svea som arbeidssted. De jobber dermed i Store Norske eller hos selskapets underleverandører i Svea. Det finnes ikke offisielle opplysninger om hvor stort omfang pendlingen har.

Store Norske oppgir i sin årsmelding for 2011 at 186 av selskapets 370 ansatte, dvs 50 prosent, arbeider turnus etter en 14/14-rotasjon, mens 90 ansatte jobber i 7/7-rotasjon. Det antas at så å si alle i 14/14-turnus i realiteten pendler mellom Svalbard og fastlandet, mens flere i 7/7-ordningen faktisk oppholder seg i Longyearbyen mellom skiftene. Det er rimelig å anta at forholdet er noenlunde tilsvarende for underleverandørene.

For utregningen av avledet virksomhet legges det til grunn at flesteparten av pendlerne har sin familie på fastlandet, og dermed bruker en mindre andel av inntekten sin i Longyearbyen. Dette er naturligvis en sterk forutsetning og ikke nødvendigvis et uttrykk for at man tror det er slik. Et helt presist anslag over pendlingens betydning vil kreve egne undersøkelser.

Fastlandspendlingen har imidlertid ikke noen betydning for bedriftens lokale kjøp, og den betyr heller ikke noe for sysselsettingen i bedriften, enten man måler antall sysselsatte eller antall årsverk.

Framskrivning av næringsaktiviteten

Gode framskrivinger er viktige forutsetninger for rasjonell planlegging av blant annet offentlig tjenesteproduksjon, infrastrukturutbygging og tilrettelegging av tomter. Slik sett er de nyttige for lokale offentlige myndigheter, men også for staten. Samtidig kan framskrivingene bidra til å gi næringsaktører og befolkning mer kunnskap om fremtida. Behovet for gode framskrivinger er trolig større i Longyearbyen enn på fastlandet, der lokalsamfunnenes fleksibilitet er vesentlig større. Samtidig blir slike framskrivinger kanskje mer usikre på Svalbard enn på fastlandet, på grunn av blant annet den store turnoveren i samfunnet her.

NIBR har utarbeidet flere alternative framskrivinger. En oversikt over alle finnes i Hovedrapporten til NIBR. I dette sammendraget omtales Hovedalternativet.

Sysselsettingen

Tabell 2 *Antall årsverk i basisnæringene og avledet virksomhet i hovedalternativet, 2011-2016. Longyearbyen og Svea.*

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Vekst
Statlig virksomhet	113	114	115	117	118	119	105,1
Lokalstyret	166	166	165	167	168	170	102,7
FoU	141	144	146	149	152	155	110,4
Studenter	151	166	182	201	205	209	138,5
Bergverk	384	389	387	372	339	339	88,4
Reiseliv	202	204	206	208	210	212	105,1
Sum basis	1156	1182	1202	1214	1193	1205	104,2
Avledet virksomhet	469	475	477	474	461	465	99,1
Total Lyb og Svea	1625	1656	1679	1688	1654	1669	102,7

Kilde: Beregninger av NIBR. Bedriftsundersøkelsen.

Sysselsettingsutviklingen på Svalbard er framskrevet med utgangspunkt i anslag fra hver basisnæring på veksten i disse næringene fram til 2016. Når anslagene for alle næringene legges sammen, forventes det at sysselsettingen i Longyearbyen og Svea, inklusive studentene, vil få en liten vekst i årene framover, fra 1625 årsverk i 2011 til et anslag på 1669 årsverk i 2016. For nærmere forklaring og utregning, se hovedanalysens kapittel 4.

Aktivitetsnivået i Longyearbyen er fortsatt nært knyttet til utviklingen innenfor kulldriften. For *kulldriften* er aktiviteten framover basert på Store Norskes egne tall. Disse tallene viser en moderat nedgang i antall årsverk på 12%, fra 371 årsverk i 2011 til 328 i 2016. I tillegg kommer forventet reduksjon i den avledede aktiviteten.

Aktiviteten i *offentlig virksomhet* har i all hovedsak vokst relativt jevnt siden 1991. Bortsett fra i en kort periode på 1990-tallet, da det var nedgang i aktiviteten på

grunn av konkurranseutsetting. Gjennomsnittlig, årlig vekst de siste fem årene har vært på 3%. I årets analyse legges det opp til fortsatt svak vekst i statlig sysselsetting på én prosent (119 årsverk i 2016 mot 113 i 2011). Utviklingen i kommunal sektor gis et korrektiv basert på utviklingen i barnetallene. Det medfører negativ nullvekst (-0,1 %) de to første årene av beregningsperioden og én prosent vekst de tre påfølgende årene. Dette gir en vekst til 170 årsverk i 2016 mot 166 årsverk i 2011.

Offentlig virksomhet og romrelatert virksomhet, forskning og høyere undervisning er i stor grad styrt av befolkningsutvikling, skatteinngang og bevilgninger over statsbudsjettet.

Reiselivet er en næring som er svært følsom for svingninger i økonomien. I gode år øker reiselivsaktiviteten, mens den avtar i nedgangskonjunkturer. Hvorvidt Svalbard som reisemål er spesielt sårbart for disse svingningene, er uvisst. På den ene siden kan det argumenteres for at det prissjiktet en reise til Svalbard ligger i, vil redusere etterspørselen når inntekten i samfunnet går ned (vokser saktere). På den annen side er reiselivsproduktene som tilbys av en slik unik karakter at de som ønsker å reise til Svalbard, reiser uansett.

Det er fortsatt potensial for vekst innen reiselivet. I 2013 åpnet Norwegian igjen sommerrute til Longyearbyen og det kan føre til økt aktivitet i høysesongen. Kapasitetsutnyttelsen ved hoteller og pensjonater tilsier at Longyearbyen kan ta imot flere gjester gjennom hele året, men den største utfordringen ligger i å øke belegget utenom høysesonger.

Den økonomiske krisen som råder i store deler av verden må forventes å ha innvirkning også på tilreisningen til Svalbard, spesielt for ferie- og fritidsreisende. Når det samtidig ikke forventes videre positiv vekst i de øvrige basisnæringene, er det lite som tilsier at reiselivsaktiviteten vil vokse særlig mye i neste femårsperiode. På grunnlag av forventet utvikling innen andre basisnæringer er det i årets analyse lagt opp til fortsatt svak vekst for reiselivet på 1% årlig. Det innebærer en vekst på i alt ti årsverk til 212 fram mot 2016. Drøyt halvparten av gjennomførte årsverk i reiselivet utføres av sesongansatte.

Sektoren *forskning, høyere undervisning og romrelatert virksomhet* (FoU-sektoren) utgjør en noe sammensatt kategori, som har vært i sterk vekst de siste 20 årene, med unntak av 2010 da antall årsverk gikk ned med 22%. Under denne sektoren ligger blant annet UNIS, som legger opp til en årlig vekst på 15-20 studentårsverk de neste tre årene. Det er ikke gitt signaler om at den vitenskapelige sysselsettingen skal økes i takt med antall studentårsverk, men det må antas at et høyere antall studenter medfører økt behov for faglig oppfølging.

Innenfor FoU-sektoren ble det i 2011 utført i alt 141 årsverk og 151 studentårsverk. På bakgrunn av forventet utvikling innen sektoren, betyr dette en vekst på 14 årsverk til i alt 155 årsverk, og 57 årsverk blant studentene til 209 studentårsverk i 2016.

Utviklingen i antall årsverk i avledet virksomhet er beregnet med utgangspunkt i utviklingen i basisnæringene. Omfanget av avledet virksomhet avhenger med andre ord av basisvirksomhetens lokalkonsum og er av stor betydning for vare- og tjenestetilbudet som tilbys privatpersoner og virksomheter i Longyearbyen. Sysselsettingen i avledet virksomhet vil i følge beregningene reduseres med fire årsverk mellom 2011 og 2016.

Samlet sysselsettingsutvikling framover

Resultatene av fremskrivingen av utviklingen i sysselsettingen viser at det i 2016 trolig vil bli utført i rundt 1670 årsverk i Longyearbyen og Svea. Det kan se ut som om vi i 2014 når et maksimumsnivå på 1690 årsverk, og at vi deretter får en liten nedgang i 2015 før vi igjen får en liten økning i 2016.

Familiesamfunnet i Longyearbyen

Norske myndigheter har klare målsettinger knyttet til utviklingen av de norske lokalsamfunnene på Svalbard. Man ønsker å befeste Longyearbyen som et robust lokalsamfunn, og Longyearbyen har de siste årene konsolidert seg som et moderne familiesamfunn med godt utbygd offentlig infrastruktur og et generelt godt tjenestetilbud, samtidig som man ikke legger opp til at Longyearbyen skal være et livsløpssamfunn. Dette innebærer blant annet at det offentlige tjenestetilbudet innenfor viktige felt som helse- og sosialområdet er begrenset.

Befolkningsutviklingen

Befolkningsutviklingen på Svalbard har to særskilte kjennetegn. Det ene er at yrkesfrekvensen er svært høy. Blant den voksne befolkningen på Svalbard (personer over 19 år) utføres i snitt ett årsverk per person. Landsgjennomsnittet er 0,75 årsverk per person i aldersgruppen 20-66 år. Det betyr at alle registrert bosatte voksne på Svalbard jobber (i gjennomsnitt) ett årsverk per år. Dette er ikke til hinder for at noen er hjemmевærende (og jobber lite eller ingenting), at andre jobber vesentlig mer enn ett årsverk per år eller at noen som jobber på Svalbard ikke er registrert bosatt der. Det andre kjennetegnet er at det er svært høy utskifting av befolkningen. Rundt 20 prosent av alle innbyggere skiftes ut hvert år, se tabell 4.

Ved utgangen av 2012 var det rundt 2100 innbyggere i Longyearbyen. En oppgang på rundt 40 personer fra utgangen av 2011. Av denne økningen utgjør nordmenn 10 personer, mens utenlandske statsborgere har økt med 28 personer.

Flernasjonalitet

Tabell 3: Befolkning i Longyearbyen, etter nasjonalitet. Per 31.12.2006-2012.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Norge	1699	1708	1703	1661	1598	1626	1636
Utlendinger totalt	267	305	329	356	368	430	458
Thailand	64	67	89	96	90	103	108
Sverige	42	50	50	66	70	90	91
Danmark	22	22	28	33	27	30	35
Tyskland	24	30	28	26	22	22	22
Russland/(Ukraina) 1)	34	37	35	43	48	45	43
Øvrige Europa	60	73	67	55	62	73	87
Øvrige utenom Europa	21	26	32	37	49	67	72
Totalt	1966	2013	2032	2017	1966	2056	2094

I tillegg til Norge, har 43 nasjoner borgere i Longyearbyen per 31.12.2012.

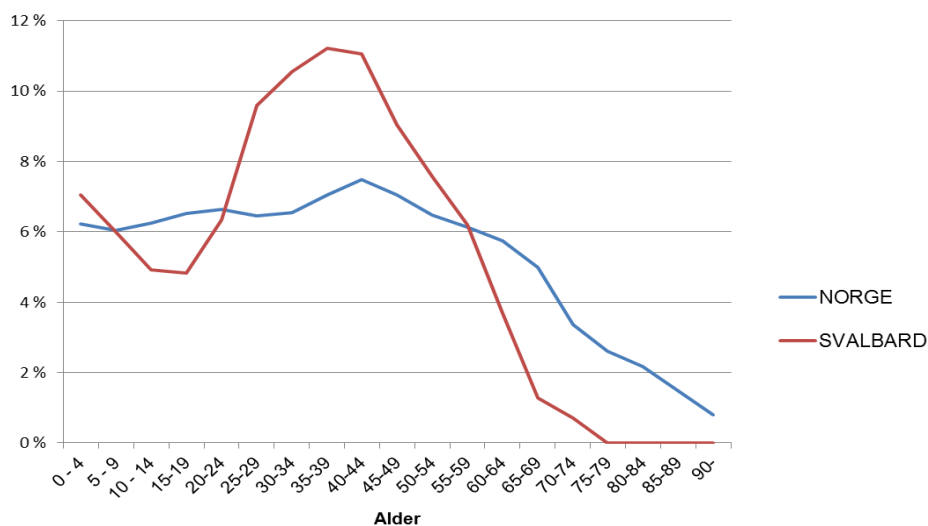
Kilde: Svalbard skattekontor

Det er en høy og økende andel utlendinger som er bosatt i Longyearbyen. I 2002 (da Longyearbyen lokalstyre ble etablert) utgjorde de utenlandske innbyggerne omlag 10 % av befolkningen. I 2012 er denne andelen økt til 22 %. Sammenligner vi med fastlandet, så utgjør andelen utenlandske statsborgere der 10% av befolkningen. Ved utgangen av 2012 bodde det 458 utlendinger og 1636 nordmenn i Longyearbyen. Mange av de utenlandske statsborgerne kommer fra våre nærmeste naboland, men den største gruppen utgjøres av thailendere.

Fra utgangen av 2007, da antall nordmenn var på det høyeste siden LL ble etablert, til utgangen av 2012, er antall nordmenn redusert med 72 personer. I samme periode er antallet utenlandske statsborgere økt med 153 personer.

Befolkningsstruktur

Figur 9: Befolkningen prosentvis fordelt på femårige aldersgrupper. Fastlandet og i de norske bosettingene på Svalbard. Per 31.12.2011.

Kilde: SSB, Svalbard skattekontor

Befolkningsstrukturen på Svalbard er svært forskjellig fra strukturen på fastlandet. Ikke minst ligger *kvinneandelen* betydelig lavere. 42 % av innbyggerne på Svalbard er kvinner, mot 50% på fastlandet. Andelen barn og unge (0-19 år) av totalbefolkningen er nå omtrent lik på Svalbard sammenlignet med fastlandet. Per 2011 utgjør denne gruppen om lag 23 % av befolkningen på Svalbard, mot 25 % på fastlandet. Andelen voksne fra 20 år til 59 år utgjør 71% på Svalbard mot 54% på fastlandet, mens andelen eldre enn 60 år utgjør kun 5% på Svalbard, mot 21% på fastlandet. Dette henger sammen med at Longyearbyen ikke er ment å være et livsløpssamfunn, og er derfor ikke tilrettelagt med for eksempel sykehjemsplasser eller aldersboliger.

Disse momentene illustrerer en rekke viktige forhold knyttet til Svalbard som bosetting. Det er et sted folk kommer for å jobbe. Selv om utviklingen har gått i retning av flere kvinnearbeidsplasser, er det fortsatt en overvekt av menn som tar seg jobb på Svalbard. Det bor en del familier på Svalbard, men den lavere andelen barn og unge kan tyde på at mange av dem som jobber på Svalbard er enslige og barnløse, eller har familie på fastlandet.

Stor turnover

Tabell 4: Turnover ¹⁾ i de norske bosettingene ²⁾. Svalbard. 2004 – 2012.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Totalt folketall per 31.12.	1 865	1 947	2 001	2 055	2 071	2 059	2 006	2 102	2 138
Utflytting	306	382	484	506	470	377	394	428	403
Turnover i de norske bosettingene	17 %	20 %	25 %	25 %	23 %	18 %	19 %	21 %	19 %
1) Turnoveren viser hvor stor prosent av folketallet ved årets begynnelse som flytter fra Svalbard i løpet av året.									
2) Tallene inkluderer bosettingene Longyearbyen, Ny-Ålesund og Svea, samt fangstfolk.									

Kilde: Svalbard skattekontor, LL.

I 2006 og 2007 var turnoveren på 20% i bedriftene. De tre neste årene gikk den nedover, for så å øke igjen i 2011 til 17%. Dette betyr at 17% av de som hadde fast stilling i Longyearbyen ved inngangen til 2011 sluttet i løpet av året.

Når det gjelder turnoveren blant innbyggerne i de norske bosettingene, har den vært både høyere og lavere enn i arbeidsstokken. Når den er høyere, betyr det at de som flytter ut i større grad har med seg familie enn de som flytter inn, og når den er lavere, flytter det flere med familie inn enn ut. I 2006 og 2007 var turnoveren i hele befolkningen på 25%. I 2012 var den på 19% (403 personer flyttet fra Svalbard).

Tabell 5. Befolkning Longyearbyen. Barn – ungdom – voksne.
Per 31.12. 2004-2012.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Barn 0-5	133	125	136	160	216	177	162	180	173
Barn 6-18	217	237	204	212	200	244	281	276	298
Voksne	1 473	824	1 626	1 641	1 616	1 596	1 523	1 602	1 623
Sum	1 823	1 186	1 966	2 013	2 032	2 017	1 966	2 058	2 094

Kilde: Svalbard skattekontor.

Totalt antall barn/unge fra 0 – 18 år har økt fra 350 i 2004 til 471 i 2012. Fra 2008 til 2009 ser vi imidlertid en reduksjon på 39 barn i gruppen 0-5 år, men gruppen 6-18 år har en økning på 44 barn.

Selv om Longyearbyen ikke er et livsløpssamfunn, er det en målsetting om at det skal være et robust familiesamfunn. Men et robust familiesamfunn må ha en viss stabilitet. Blir det for stor gjennomtrekk, kan det være vanskelig å etablere sosiale bånd og trygge rammer for barn og unges oppvekstvilkår. Det er derfor viktig å følge utviklingen i turnoveren nøye.

Når det gjelder basisnæringene er det næringsgruppen «bergverk» som har absolutt lavest turnover i 2011 med 6%. "Offentlig forvaltning" og "FoU" har en turnover på henholdsvis 14% og 15%. Reiseliv derimot har en turnover på 21% i 2011, noe som er en økning fra 2010 (da var den 16%). Gjennomsnitt for basisnæringene gir en turnover på 13%.

I 2011 var 1464 av stillingene i Longyearbyen og Svea faste stillinger, mens 704 var sesongengasjement. Innen bergverk var 99% av de faste stillingene heltidsstillinger, mens for reiselivet var denne andelen på 67%. For næringslivet samlet var 83% av de faste stillingene heltidsstillinger.

Framskriving av befolkningstall

Tabell 6: *Framskriving av befolkningen i de norske bosettingene på Svalbard (inkl. Ny-Ålesund). Antall innbyggere fordelt på aldersgrupper. Observert 2011. Framskrevet 2012–2016.*

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Barn 0-5	180	182	183	182	178	180
Barn 6-18	276	279	280	279	274	276
Voksne	1659	1691	1715	1724	1689	1705
Sum	2115	2152	2178	2185	2141	2160

Kilde: LL og NIBR

Hovedmålet for norsk svalbardpolitikk er å opprettholde norske samfunn på Svalbard, spesielt i Longyearbyen hvor målet er et robust familiesamfunn. Hvorvidt myndighetene lykkes, synliggjøres blant annet gjennom utviklingen i folketall og befolkningssammensetning. Dette er også de viktigste parameterne for lokal planlegging, blant annet for å finne riktig dimensjonering av det offentlige tjenestetilbudet. I denne planleggingen er utviklingen av barnetallet viktig, spesielt når det gjelder barnehage- og skoletilbudet. Utdringene dette gir viser blant annet siste års utvikling i barnetallet (se tabell 5), hvor det var en stor uforutsett økning i gruppen 0 – 5 år fra 2007 til 2008. I 2010 er vi så tilbake på antallet fra 2007. Antall skolebarn, derimot, har forandret seg lite de siste årene. Fra 2008 til 2009 snudde imidlertid denne utviklingen, og vi fikk en økning på rundt 40 elever i 2009 og 2010. Etter en liten nedgang i 2011, økte antall skolebarn igjen i 2012 med rundt 20 elever.

Som følge av den store gjennomtrekken i befolkningen på Svalbard, kan ikke framskrivinger av befolkningen baseres på standard befolkningsmodeller, der aldring, fødsler og dødsfall (og flyttinger) er drivkreftene. Befolkningsutviklingen på Svalbard henger imidlertid nøye sammen med aktivitetsutviklingen. Derfor er det utviklet en egen befolkningsmodell for Svalbard, der befolkningen fremskrives med basis i næringsgruppens årsverkstall, antall voksne innbyggere pr. årsverk og yrkestilknytningen til barnas foreldre.

Det er Longyearbyen lokalstyre som teller antall barn og fordeler dem etter mor og fars yrkestilknytning. Disse tellingene gjøres årlig per 1. januar. I 2012 ble det ikke gjennomført en slik telling, så denne gangen ble NIBR nødt til å basere framskrivingen på den yrkesfordelingen som gjaldt per 1. januar 2011, dvs den samme fordelingen som lå til grunn for fjorårets Samfunns- og næringsanalyse, men oppdatert med korrekt antall barn per 31. desember. Vi får dermed ikke tatt hensyn til de endringer som har skjedd på arbeidsmarkedet (foreldrenes yrkestilknytning) i løpet av det siste året. Det påvirker framskrivingen av antall barn, men det er uvisst hvilken betydning det har for treffsikkerheten i beregningene.

Beregningsgrunnlaget legger opp til en konsolidering av innbyggertallet på drøyt 2000 innbyggere, slik det også har vært de siste seks årene. Framskrivingene er imidlertid usikre, og det er derfor også foretatt en beregning der det legges inn en usikkerhetsmargin på +/- 10 % for alle aldersgrupper. Dette gir en befolkning i 2016 på fra minimum 1940 innbyggere til maksimum 2380 innbyggere. Uansett viser framskrivninger av befolkningstallene at Longyearbyen kan fortsette å vokse.

Dette vil Longyearbyen lokalstyre søke å tilrettelegge for, både når det gjelder barnehager, nye areal for bolig- og næringsbygging og annen infrastruktur.

Rammebetingelser

Lokalsamfunnet i Longyearbyen har de siste årene gradvis gjennomgått en «normalisering», det vil si blitt mer lik tilsvarende samfunn på fastlandet. Forandringene gjør seg gjeldende på flere områder. Av overordnede prinsipper som fortsatt ligger fast er at Longyearbyen skal være et robust lokalsamfunn, men ikke et livsløpssamfunn. Derimot er det ikke sagt noe om hvor stort samfunnet skal være.

Normalisering

Fram til slutten av 1980-tallet må Longyearbyen kunne sies å ha vært «Company Town» med Store Norske som eier og samfunnsutvikler. Da startet normaliseringen. Longyearbyen ble «åpnet» for andre næringer enn kull. Det ble satset på reiseliv, forskning, høyere undervisning og romrelatert aktivitet. Samtidig ble lokale offentlige tjenester overført fra Store Norske til Svalbard Samfunnsdrift, forløperen til Longyearbyen lokalstyre. Lokaldemokratiet ble innført i Longyearbyen i 2002, og dermed fikk innbyggerne medbestemmelsesrett på flere viktige områder som planlegging, utbygging av infrastruktur og oppvekstvilkår for barn og unge.

I dag består næringslivet i Longyearbyen av en rekke mindre og noen mellomstore private bedrifter, som leverer varer og tjenester til lokalbefolkningen, næringslivet og turistene.

Familiesamfunn – ikke livsløpssamfunn

Norske myndigheter har klare målsettinger knyttet til utviklingen av de norske lokalsamfunnene på Svalbard. Man ønsker å befeste Longyearbyen som et levekraftig lokalsamfunn, og det legges til rette for at Longyearbyen skal være et godt sted å bo for familier.

Samtidig legger man ikke opp til at Longyearbyen skal være et livsløpssamfunn. Helt sentralt står prinsippet om at alle som bor på Svalbard skal kunne forsørge seg selv, herunder skaffe seg bolig. Dette innebærer blant annet at en rekke offentlige omsorgstjenester ikke er tilgjengelige på Svalbard. Norske svalbardboere må derfor kontakte sin hjemkommune på fastlandet når omsorgsbehovet overstiger det tilbudet som gis i Longyearbyen, mens utenlandske statsborgere henvises til sine respektive hjemland.

Vi ser imidlertid tendenser til at en del personer nå blir boende lenge på Svalbard, også etter avsluttet arbeidsforhold. Framveksten av markeder for private boliger vil kunne forsterke denne utviklingen. Som tabell 7 viser, har antallet personer over 60 år økt betydelig de siste fem årene, fra 72 personer i 2007 til 104 personer i 2012. De siste årene har vi også fått flere innbyggere over 70 år.

Tabell 7: Befolkningen i Longyearbyen. Aldersgruppert.2007-2012.

	0 - 19 år	20 - 29 år	30 - 39 år	40 - 49 år	50 - 59 år	60 - 69 år	70 + år
2007	397	378	495	368	301	72	
2008	449	351	478	379	279	96	
2009	447	319	478	368	287	93	10
2010	426	329	442	382	289	90	11
2011	481	318	446	412	288	99	14
2012	471	338	459	410	310	91	13

Kilde: Svalbard skattekontor

Normalisering av lover og regler

Regjeringen legger opp til at det rettslige rammeverket på Svalbard skal være mest mulig likt som på fastlandet. Norsk privatrett, straffe- og prosessrett gjelder i sin helhet, mens øvrig lovgivning gjelder der den eksplisitt er gjort gjeldende. Lovgivningen er myndighetenes klart sterkeste virkemiddel på Svalbard.

På en del områder skiller vi oss fra fastlandet. Blant annet er Svalbard unntatt EØS-avtalen. Svalbardtraktaten sikrer alle traktatpartneres borgere lik rett til adgang og opphold på Svalbard. Følgelig gjelder ikke Utlendingsloven, og Svalbard kan ikke innlemmes i Schengen-avtalen. Dette har medført kontroll av alle reisende ved inn- og utreise fra Svalbard. Utlendinger må vise pass, mens det er en enklere identifikasjonsplikt for norske statsborgere.

Alternativ næringsvirksomhet

Et mangfoldig næringsliv er en forutsetning for at Longyearbyen skal kunne være et livskraftig lokalsamfunn og et eventuelt bortfall av kulldriften vil gi et behov for at det kommer alternativ næringsvirksomhet til Svalbard og Longyearbyen, dersom lokalsamfunnet skal kunne opprettholdes både kvantitativt (innbyggere, arbeidsplasser) og kvalitativt (vare- og tjenestetilbud, familiesamfunnet).

For å se på mulige framtidige satsingsområder innen næring, er det inngått et samarbeid mellom Svalbard Næringsforening, som prosjekteier, og Longyearbyen lokalstyre om å få på plass en ny strategisk næringsplan for Svalbard. Sist en slik plan ble utarbeidet var i 1989. Vi i næringskomitéen ser at det er et markant behov for å se på næringspotensialet i Longyearbyen fordi vi må sikre et stabilt arbeidsmarked med partnerarbeidsplasser og flere kompetansesarbeidsplasser. Vi ser at et stabilt samfunn trenger flere næringsmessige bein å stå på enn de tre vi har fokusert på frem til i dag, i det minste er det nødvendig å utvide de tre beinene til å bli mer solide for samfunnet og fremtiden.

Vi ser lyst på fremtiden i nord: Et hav av muligheter.

Vi har høy aktivitet i form av dyktige næringsaktører i dag, vi ser også et markant fremtidig potensiale innenfor særlig infrastruktur og logistikk, havneaktivitet, og reiselivet. Vi har nærvær i form av usedvanlig god infrastruktur og svært gode samfunnsfunksjoner innenfor kultur og oppvekst, noe som er ganske unikt i Arktis. Og vi har kunnskap; praktisk, erfaringsmessig læring om samfunnsdrift og næringsaktivitet i Arktis, og utbredt forskning og utdanning i- og relatert til relevante kunnskapsområder i- og for nord.

Longyearbyen, mars 2013

Næringskomitéen ved Christin Kristoffersen, leder